
Fagstudieordning
Kandidatdelen af sidefaget i latin
2019

**Det Humanistiske Fakultet
Københavns Universitet**

Ikrafttræden: 1. september 2019

Indhold

Kapitel 1. Hjemmel	3
§ 1. Hjemmel.....	3
Kapitel 2. Adgangskrav, normering og tilhørsforhold	3
§ 2. Adgangskrav	3
§ 3. Normering	3
§ 4. Tilhørsforhold	3
Kapitel 3. Studietekniske forhold	3
§ 5. Læsning af tekster på fremmedsprog	3
§ 6. Normalsidedefinition.....	3
§ 7. Pensum	4
Kapitel 4. Kompetencemål og faglig profil	4
§ 8. Kompetencebeskrivelse	4
§ 9. Kompetenceprofil.....	4
Kapitel 5. Opbygning og fagelementer.....	5
§ 10. Opbygning	5
§ 11. Fagelementer	6
Latinsk poesi (obligatorisk og konstituerende)	6
Tekstanalyse og perspektivering: antikken i europæisk litteratur (konstituerende)	7
Latinsk sprogkundskab (obligatorisk og konstituerende).....	7
Frit område (konstituerende).....	8
Kapitel 6. Merit og overgangsbestemmelser	9
§ 12. Merit	9
§ 13. Overgangsbestemmelser.....	10
Kapitel 7. Dispensation, ikrafttræden og godkendelse	10
§ 14. Dispensation.....	10
§ 15. Ikrafttræden.....	10
§ 16. Godkendelse.....	10

Denne fagstudieordning suppleres af fakultetets *Fælles studieordning for uddannelser ved Det Humanistiske Fakultet*. Studerende indskrevet på denne ordning er derfor underlagt retningslinjer og regler beskrevet i såvel den fælles studieordning som i fagstudieordningen.

Kapitel 1. Hjemmel

§ 1. Hjemmel

Denne studieordning er fastsat med hjemmel i

- Bekendtgørelse nr. 1328 af 15. november 2016 om bachelor- og kandidatuddannelser ved universiteterne (uddannelsesbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse nr. 1062 af 30. juni 2016 om eksamen og censur ved universitetsuddannelser (eksamensbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse nr. 114 af 3. februar 2015 om karakterskala og anden bedømmelse ved uddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område (karakterbekendtgørelsen)

Kapitel 2. Adgangskrav, normering og tilhørsforhold

§ 2. Adgangskrav

For at blive optaget på kandidatdelen af sidefaget i latin skal den studerende være indskrevet på et centralt fag på kandidatniveau og have bestået bachelordelen af sidefaget i latin.

§ 3. Normering

Kandidatdelen af sidefaget i latin er del af en samlet 2-årig kandidatuddannelse, der er normeret til 120 ECTS-point, som omfatter sidefag på 45 ECTS-point samt et centralt fag på 75 ECTS-point.

Stk. 2. Kandidatdelen af sidefaget i latin er anden del af et gymnasiesidefag, der giver faglig kompetence til undervisning i gymnasieskolen.

Stk. 3. For studerende, hvis centrale fag hører under et andet hovedområde end humaniora, forlænges kandidatdelen af sidefaget med 30 ECTS-point.

§ 4. Tilhørsforhold

Kandidatdelen af sidefaget i latin hører under studienævnet for Saxo-instituttet og censorkorpset for klassisk filologi.

Kapitel 3. Studietekniske forhold

§ 5. Læsning af tekster på fremmedsprog

Ud over det studerede sprog kan der indgå tekster på engelsk, tysk og fransk.

§ 6. Normalsidedefinition

Normalsidedefinition fremgår af den fælles studieordning for uddannelser ved Det Humanistiske Fakultet § 7.

Stk. 2. For kandidatdelen af sidefaget i latin gælder yderligere:

Poesi:

- En normalside i forbindelse med tekstopgivelser af poetiske tekster læst på originalsproget svarer til 25 verslinjer i originalsprogsudgaven. Ved opgivelse af tekster i håndskriftsform regnes 2 normalsider lig 3.
- En normalside i forbindelse med tekstopgivelser af poetiske tekster læst i oversættelse svarer til 25 verslinjer i originalsprogsudgaven uanset hvilken oversættelse, der benyttes.

Prosa:

- En normalside i forbindelse med prosatekster læst på originalsproget svarer til 1300 bogstaver eller 1550 typeenheder inkl. mellemrum i originalsprogsudgaven. Ved opgivelse af tekster i håndskriftsform regnes 2 normalsider lig 3.
- En normalside i forbindelse med prosatekster læst i oversættelse svarer til 1300 bogstaver eller 1550 typeenheder inkl. mellemrum i originalsprogsudgaven uanset hvilken oversættelse, der benyttes.

Audiovisuelt materiale:

- Ved opgivelse af audiovisuelt materiale omregnes 1 minuts spilletid til 1 normalside.

§ 7. Pensum

Pensumbestemmelser fremgår af Studieinformation på KUnet under menupunktet Eksamen → Eksamensform og regler → Pensum.

Kapitel 4. Kompetencemål og faglig profil

§ 8. Kompetencebeskrivelse

Kandidatsidefaget i latin giver faglig kompetence til at undervise i latin og latin-delen af Almen Sprogforståelse i det almene gymnasium.

§ 9. Kompetenceprofil

Kandidatdelen af sidefaget i latin giver den studerende følgende:

Viden om:

- Det latinske sprog og sprogets historie til og med den nylatinske periode
- Den romerske litteraturs væsentligste genrer og de vigtigste forfatterskaber her indenfor
- Den antikke verdens litteratur, samfundsforhold, religion, materielle kultur og kunst, historie, retorik og filosofi samt disse områders betydning for senere litteratur og kultur
- Almen sprogvidenskab
- Litteraturvidenskabelige metoder

Færdigheder i at:

- Oversætte tekster fra latin til dansk
- Oversætte fra dansk til latin
- Levere præcise sproglige analyser af latinske tekster og kommentere og vurdere en oversættelse i forhold til den latinske originaltekst
- Levere præcise litterære analyser af latinske tekster og sætte disse tekster ind i den rette historiske og kulturelle kontekst
- Redegøre for den antikke kulturs betydning for senere litteratur-, kunst-, og kulturhistorie

Kompetencer til at:

- Læse akademiske og andre komplicerede tekster på dansk, engelsk og mindst et yderligere moderne europæisk sprog
- Overskue store mængder stof om komplicerede sammenhænge, resumere kernen i et humanvidenskabeligt ræsonnement og formulere sig herom i et tydeligt og præcist sprog såvel mundtligt som skriftligt
- Formidle viden om sproglige, litterære, historiske og kulturelle forhold
- Indgå i akademisk teamwork

Kapitel 5. Opbygning og fagelementer

§ 10. Opbygning

Kandidatdelen af sidefaget i latin består af samlet 45 ECTS.

Stk. 2. Studerende, der er indskrevet på det centrale fag på kandidatniveau i latin kan ikke læse sidefag efter denne ordning.

Stk. 3. For studerende, hvis centrale fag hører under et andet hovedområde end *humaniora*, forlænges kandidatsidefaget med 30 ECTS-point, der skal udgøres af fagelementerne *filologisk praksis 2: artikel (HLAK03641E)* og *frit genre- eller periodeorienteret område (HLAK03611E)*. Se 2019-studieordningen for kandidatuddannelsen i latin.

Stk. 4. Det strukturerede forløb for kandidatdelen af sidefaget i latin fremgår af nedenstående oversigt.

Semester	Fagelementer	
Efterår	Latinsk poesi 15 ECTS	Tekstanalyse og perspektivering: antikken i europæisklitteratur 15 ECTS
Forår	Latinsk sprogkundskab 15 ECTS	

Stk. 5. Kun for studerende med en bacheloruddannelse i klassisk græsk gælder følgende strukturerede forløb:

Semester	Fagelementer	
Efterår	Latinsk poesi 15 ECTS	Frit område 15 ECTS
Forår	Latinsk sprogkundskab 15 ECTS	

§ 11. Fagelementer

Latinsk poesi (obligatorisk og konstituerende)

Latin Poetry (compulsory and constituent)

15 ECTS

Aktivitetskode: HLA03671E

<p>Faglige mål</p>	<p>Ved prøven kan den studerende demonstrere:</p> <p>Viden om</p> <ul style="list-style-type: none"> • den romerske poesis historie, dens vigtigste poetiske genrer og baggrund i den græske poesi • et antal kulturhistorisk, litteraturhistorisk og æstetisk væsentlige latinske tekster inden for forskellige poetiske genrer (epos, drama, lyrik, elegi, satire) • latinsk metrik • teksternes overlevering <p>Færdigheder i at</p> <ul style="list-style-type: none"> • oplæse, oversætte og såvel grammatisk som indholdsmæssigt analysere latinske poetiske tekster • indplacere sådanne tekster i den rette mytologiske, religiøse, sociale og kulturhistoriske sammenhæng <p>Kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • anvende grundlæggende litteraturvidenskabelige teorier og metoder i forbindelse med konkret tekstfortolkning • perspektivere latinske poetiske tekster under inddragelse af andet relevant kildemateriale
<p>Undervisnings- og arbejdsformer</p>	<p>Samtale mellem underviser og studerende, evt. suppleret med forelæsninger og studenteroplæg.</p>
<p>Prøvebestemmelser</p>	<p>Prøveform: Bunden mundtlig prøve med forberedelse. Omfang: 45 min. inkl. votering. Der gives 45 minutters forberedelsestid. Bedømmelse: Intern prøve ved flere eksaminatorer bedømt efter 7-trinsskalaen. Gruppebestemmelser: Prøven kan kun aflægges individuelt. Eksaminationssprog: Dansk. Tilladte hjælpemidler: I forberedelseslokalet befinder sig en række af fagets standardopslagsværker og ordbøger. En liste herover findes på afdelingens hjemmeside eller udleveres på instituttets sekretariat. Ingen øvrige hjælpemidler er tilladt. De noter, som eksaminanden udarbejder i forberedelsestiden, må medbringes til eksaminationen og frit anvendes. Syge-/omprøve: Samme som den ordinære prøve.</p>
<p>Særlige bestemmelser</p>	<p>Prøven har form af en af eksaminator ledet diskussion mellem eksaminator og eksaminand med henblik på fortolkning af et udvalg af de af eksaminanden opgivne tekster. Der prøves på grundlag af en latinsk tekst på originalsproget (maksimalt 1 normalside) og en perspektiverende oldgræsk tekst i oversættelse. Teksterne udvælges af eksaminator og udleveres til eksaminanden ved prøvens begyndelse</p>

Tekstanalyse og perspektivering: antikken i europæisk litteratur (konstituerende)

The Classical Tradition in European Literature (constituent)

15 ECTS

Aktivitetskode: HLA03681E

Faglige mål	Ved prøven kan den studerende demonstrere: Viden om <ul style="list-style-type: none"> den antikke litteraturs betydning for senere tiders litteratur litteraturvidenskabelige metoder, der specifikt knytter sig til analyse og fortolkning af litteratur inden for området "klassisk tradition" den traditions- og/eller receptionshistoriske forsknings metoder og teorier tekstoverleveringens betydning for senere europæisk litteratur Færdigheder i at <ul style="list-style-type: none"> redegøre for væsentlige aspekter af den klassiske traditions betydning for senere kultur, herunder særligt litteratur analysere og fortolke antikke og efterantikke skøn- og faglitterære tekster med henblik på perspektivering af de antikke tekster indplacere såvel det efterantikke stof som det antikke stof, dette refererer til, i den rette historiske og kulturelle sammenhæng Kompetencer til at <ul style="list-style-type: none"> selvstændigt udvælge og applicere relevante tekstanalytiske metoder og teorier perspektivere antikke tekster ved inddragelse af efterantikke tekster
Undervisnings- og arbejdsformer	Samtale mellem underviser og studerende, evt. suppleret med forelæsninger og studenteroplæg.
Prøvebestemmelser	Prøveform: Bunden hjemmeopgave. Omfang: 16-20 normalsider. Der gives 14 dage til besvarelsen. Bedømmelse: Intern prøve ved én eksaminator bedømt efter 7-trins-skalaen. Gruppebestemmelser: Prøven kan kun aflægges individuelt. Eksaminationssprog: Dansk. Tilladte hjælpemidler: Alle. Syge-/omprøve: Samme som ordinær prøve.
Særlige bestemmelser	Opgavens overordnede emne/område aftales med eksaminator senest 2 måneder før afleveringsfristen. Eksaminator vælger opgavens problemstilling og meddeler den skriftligt til eksaminanden 14 dage før afleveringsfristen.

Latinsk sprogkundskab (obligatorisk og konstituerende)

The Latin Language: History and Grammar (compulsory and constituent)

15 ECTS

Aktivitetskode: HLA03701E

Faglige mål	Ved prøven kan den studerende demonstrere: Viden om
--------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • fonologien, morfologien (inkl. orddannelse) og syntaksen i standardlatin ud fra en synkron betragtning • det latinske sprogs historie og dets forhold til de romanske sprog samt brugen af latin som internationalt sprog i middelalder og nyere tid <p>Færdigheder i at</p> <ul style="list-style-type: none"> • oversætte en tekst fra latin til et idiomatisk og korrekt dansk • oversætte fra dansk til latinsk prosaisk standardsprog • kommentere og vurdere en oversættelse i forhold til den latinske original <p>Kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • applicere almen og fagspecifik sprogteori og grammatisk teori (herunder syn- og diakron sprogbeskrivelse) på en ukendt latinsk tekst • på baggrund af principperne for etymologi og orddannelsesstruktur identificere det latinske sprogs indflydelse på moderne sprog, som det kommer til udtryk i videnskabelige og andre kommunikative sammenhænge
Undervisnings- og arbejdsformer	Individuel eller kollektiv vejledning i forbindelse med løsning af skriftlige hjemmeopgaver, evt. suppleret med forelæsninger og studenteroplæg.
Prøvebestemmelser	<p>Prøveform: Bunden skriftlig prøve.</p> <p>Omfang: 5 timer.</p> <p>Bedømmelse: Intern prøve ved én eksaminator bedømt efter 7-trinsskalaen.</p> <p>Gruppebestemmelser: Prøven kan kun aflægges individuelt.</p> <p>Eksaminationssprog: Dansk.</p> <p>Tilladte hjælpemidler: Ordbøger kan medbringes; det angives på besvarelsen, hvilke ordbøger, der er medbragt.</p> <p>Syge-/omprøve: Samme som den ordinære prøve</p>
Særlige bestemmelser	Der prøves i: 1) oversættelse til dansk af en ikke-opgivet latinsk prosatekst på ca. 0,5 normalside, som ikke frembyder særlige vanskeligheder; 2) med reference til den latinske tekst besvarelse af spørgsmål inden for de emner, der er nævnt i de faglige mål; 3) oversættelse til latin af 2-4 linjer dansk tekst af samme karakter som den latinske tekst der oversættes til dansk.

Frit område (konstituerende)

Free Area Study (constituent)

15 ECTS

Aktivitetskode: HLAK03691E

Faglige mål	<p>Ved prøven kan den studerende demonstrere:</p> <p>Viden om</p> <ul style="list-style-type: none"> • et selvstændigt udvalgt område inden for faget, fx en litterær periode eller genre, et forfatterskab eller et emne inden for fx lingvistik, religion, filosofi, historie og samfundsforhold, videnskabshistorie eller den klassiske tradition • et repræsentativt udvalg af tekster inden for det pågældende område
--------------------	--

	<p>Færdigheder i at</p> <ul style="list-style-type: none"> • fortolke en latinsk tekst som udtryk for romersk kultur inden for et selvstændigt udvalgt og afgrænset område og evt. forbinde denne tekst med materielle levn • anvende fagets metoder og discipliner på en måde, der tydeliggør deres betydning for behandlingen af det udvalgte område. <p>Kompetencer til at</p> <ul style="list-style-type: none"> • skriftligt kunne behandle et udvalgt emne i et tydeligt og præcist sprog under inddragelse af relevant sekundærlitteratur og anvendelse af fagets gængse metoder og discipliner på et for et KA-uddannelse passende niveau
Undervisnings- og arbejdsformer	Individuel eller kollektiv vejledning, i sidste tilfælde evt. suppleret med forelæsninger og seminarer.
Prøvebestemmelser	<p>Prøveform: Fri hjemmeopgave. Omfang: 21-25 normalsider. Bedømmelse: Intern prøve ved én eksaminator bedømt efter 7-trins-skalaen. Gruppebestemmelser: Prøven kan kun aflægges individuelt. Eksaminationssprog: Dansk. Tilladte hjælpemidler: Alle. Syge-/omprøve: Samme som den ordinære prøve.</p>
Særlige bestemmelser	Det udvalgte og afgrænsede område, eksaminanden ønsker at behandle i sin opgave, forelægges eksaminator til godkendelse senest to måneder før opgavens aflevering.

Kapitel 6. Merit og overgangsbestemmelser

§ 12. Merit

Fagelementer, der tidligere er bestået på et kandidatsidefag i latin, kan meritoverføres ifølge skemaet nedenfor.

Stk. 2. I tilfælde af ønske om meritoverførsel af fagelementer, der tidligere er bestået på et kandidatsidefag i latin, som ikke fremgår af nedenstående oversigt, skal den studerende rette henvendelse til studienævnet med henblik på individuel afgørelse.

Stk. 3. Meritering af andre fagelementer sker i henhold til reglerne i § 19 i den fælles studieordning for uddannelser ved Det Humanistiske Fakultet.

2018-studieordning	ECTS	2019-studieordning	ECTS
Latinsk poesi (HLAK03961E)	15	Latinsk poesi (HLAK03671E)	15
Tekstanalyse og perspektivering: Antikken i europæisk litteratur (HLAK03971E)	15	Tekstanalyse og perspektivering: antikken i europæisk litteratur (HLAK03681E)	15
Latinsk sprogkundskab (HLAK03981E)	15	Latinsk sprogkundskab (HLAK03701E)	15

§ 13. Overgangsbestemmelser

Når denne studieordning træder i kraft, vil det kun være muligt at aflægge prøver efter den gamle studieordning efter studienævnets afviklingsplan. Afviklingsplanen fremgår af Studieinformation på KUnet under menupunktet Planlæg dit studie → Regler og dispensationer → Studieordning og regler.

Kapitel 7. Dispensation, ikrafttræden og godkendelse

§ 14. Dispensation

Studienævnet kan dispensere fra de regler i studieordningen, som er fastsat af studienævnet, når der foreligger usædvanlige forhold.

§ 15. Ikrafttræden

Denne studieordning træder i kraft den 1. september 2019 og gælder for studerende, der påbegynder kandidatdelen af sidefaget i latin den 1. september 2019 eller senere.

§ 16. Godkendelse

Studieordningen er godkendt af studienævnet ved Saxo-instituttet den 28. januar 2019.

Studieordningen er godkendt af dekanen for Det Humanistiske Fakultet den 29. januar 2019.